

Pressmaterial

Folkteatern Göteborg vårrepertoar 2012

**För mer information, kontakta Tina Phipps,
031-60 75 63, tina.phipps@folkteatern.se**

Begravelsen

– tio år efter *Festen* är inget begravt

av Thomas Vinterberg och Mogens Rukov

För tio år sedan gjorde sonen Christian på ett spektakulärt sätt upp med sin pappa Helge på hans 60-årsdag. Nu samlas Christian, systemen Helene, brodern Michael och mamman Else igen, den här gången på pappans begravning. Men trots alla år som passerat, trots död och begravning så är familjen inte fri från det som hänt. Allt finns kvar. Skammen och kränkningen var för djup och Helges makt över familjen är fortfarande stor.

Folkteatern berättar en grym historia om de förödande konsekvenserna av att försöka begrava familjehemligheter.

2003 spelades *Festen* på Folkteatern och nu sätts den fristående fortsättningen *Begravelsen* upp, med delvis samma ensemble. I rollen som Helge ser vi Iwar Wiklander och i rollen som Christian Erik Ståhlberg och i rollen som Helene Lena Birgitta Nilsson. För regi står Vibeke Bjelke och för scenografi Steffen Aarfing. De har tidigare gjort två uppsättningar av *Festen*, både Skandinavienpremiären i Norge och i Danmark. *Begravelsen* är skriven direkt för scenen med originalmusik av Zbigniew Preisner.

Det sägs att Tomas Vinterberg hörde historien bakom *Festen* på radion: en ung man ringde in och berättade vad han hade blivit utsatt för och hur han avslöjat allt på sin fars 60-årsdag. Thomas Vinterberg tog då kontakt med mannen och fick hela historien berättad för sig. Senare ska det ha framkommit att mannen ljög, han hade inte alls avslöjat sin far på det sätt som han påstått.

- Att historien bakom *Festen* var en lögn tycker jag gör fortsättningen, *Begravelsen*, ännu starkare, säger regissören Vibeke Bjelke. För en sån här historia avslöjas inte, den kommer inte upp till ytan på det sättet och ger oss inte ett happy-end. Ett incestoffer ställer sig inte upp på sin fars födelsedag och avslöjar alla vidrigheter. Däremot skulle det vara fantastiskt om det kunde avslöjas fler gånger för lögnen är en önskan om vad som kunde ha skett. Men offren är bra på att dölja vilket ger oss en förpliktelse att lyssna, förstå och reagera om och när ett barn far illa. Och det är just därför det är så oerhört viktigt att spela fortsättningen på *Festen*, för Christian har inte fått ett bra liv, han hatar sig själv så mycket att det får ödesstiga konsekvenser för många i hans närhet.

Regi: Vibeke Bjelke
Scenografi och kostym: Steffen Aarfing
Mask: Lars Carlsson och Linda Bill
Musik: Zbigniew Preisner
Översättning: Hasse Carlsson och Kim Lantz

Medverkande: Ivar Wiklander, Erik Ståhlberg, Göran Gillinger, Sanna Hultman,
Lena Birgitta Nilsson, Sara Wikström, Kim Lantz mfl.

Skandinavienpremiär 9 februari 2012
Spelas i februari, mars och april på Röda Scenen Folkteatern

Vinter

En kärlekshistoria av Jon Fosse

Du
Du
Du
Du
Du där
Du
Ja du

En man och en kvinna träffas vid en parkbänk.
En kärlekshistoria inleds. En ovanlig, udda och trevande kärlekshistoria.
Men när ingen vågar säga att man vill ha något, när ingen vågar säga att man behöver någon, hur kan man då mötas?

Sofia Jupiter, en av Folkteaterns Artists in residence, regisserar Jon Fosses *Vinter* (2000), en enaktare om människors längtan till och rädsla för varandra.

- Jon Fosse är som en husgud för mig säger Sofia Jupiter. Att hans pjäser är avskalade är bara förnamnet, det är kargt, extraherat, nästan helt utan ord, men samtidigt väldigt ömsint. När man läser Fosse blir det lätt ett poetiskt språk, men det är mycket mer konkret när texten gestaltas på scen. Pjäsen's första ord är "Du", sen fortsätter texten med sex stycken "Du" till. Det är helt underbart!

Sofia Jupiter debuterade 2001 med Jon Fosses *Besök* på Helsingborgs Stadsteater och har sedan dess regisserat ytterligare två Fosse-pjäser: *Flickan i soffan* på Stockholms Stadsteater och *Svevn* på Nationalteatre i Oslo. Hon har också regisserat en rad andra uppmärksammade föreställningar på scener såväl i Sverige som i Norge, senast August Strindbergs *Leka med elden* på Stockholms Stadsteater hösten 2011. På Folkteatern har hon tidigare regisserat Lars Noréns *Skalv* hösten 2010. Föreställningen, som fick mycket bra mottagande både från publik och från press, är nu inbjuden till Sibiu internationella teaterfestival i Rumänien våren 2012.

- Jag har länge velat göra den här pjäsen, ända sen jag läste den för mer än tio år sedan, men det är först nu som jag hittat rätt sammanhang, avslutar Sofia Jupither.

Regi: Sofia Jupither
Scenografi och kostym: Erlend Birkeland
Ljus: Peter Weicht
Medverkande: Jonas Sjöqvist och Karin Bergquist

Premiär 24 februari 2012

Spelas i februari, mars och april på Vita Scenen Folkteatern

Vargtimma

Tusentals barn har redan sett den, den magiska föreställningen *Vargtimma*, inspirerad av de klassiska folksagorna. Våren 2012 spelas föreställningen åter på Vita Scenen på Folkteatern.

Efter två mycket lyckade samarbeten mellan Folkteatern och Peter Svenzon, *Short Cuts* och *Avgränsat*, gav sig denna konstellation in på barnens arena med *Vargtimma* – en magisk föreställning inspirerad av de klassiska folksagorna.

Till skillnad från tidigare arbeten på Folkteatern vände sig Peter Svenzon alltså denna gång mot barnpubliken. Inte ett enda ord sägs på scenen, däremot är föreställningen fylld av rörelse, ljuseffekter, animation, magi, musik och inte minst videokonst. För video-projektioner och animationer står Ludde Falk:

- Video och animationer gör att vi kan leka ännu mer med teaterrummet. En trappa som just gick upp kan exempelvis plötsligt gå neråt, en dörr kan försvinna in i väggen eller en helt vanlig and kan bli en flyktväg. På samma sätt vill vi att historien kan växla: den otäckaste kan visa sig vara den räddaste och orättvisa kan plötsligt förvandlas till rättvisa.

De magiska inslagen i föreställningen är något som ligger Peter Svenzon varmt om hjärtat. Under en period arbetade han som trollkarl och han har också ett förflutet som musiker. Musiken i föreställningen är en blandning av gammalt och nytt, och en blandning av välkänd musik och helt okänd.

1998 startade Peter Svenzon Art of Spectra och är sedan dess gruppens konstnärlige ledare. Ett 20-tal dansverk har producerats sedan starten och senaste produktionen, *Avgränsat*, hade urpremiär på Folkteatern våren 2011. Gruppen har också genomfört flera residens med kommuner och teatrar. I sitt arbete utforskar Peter Svenzon ständigt gränser och gränsöverskridande mellan olika konstformer. Under hösten 2011 och våren 2012 är han också aktuell som koreograf för den hyllade musikalerna *West Side Story* på GöteborgsOperan.

Idé, koreografi och regi: Peter Svenzon
Scenografi och kostym: Robert W Ljung
Ljusdesign och video: Ludde Falk
Mask: Lars Carlsson

Medverkande: Anders Granell, Elisabeth Göransson och Lena Birgitta Nilsson.

Nypremiär 7 mars 2012
Spelas i mars och april på Vita Scenen Folkteatern

Gästspel och samarbeten

Expectations

av Kristina Brändén Whitaker

GESTs största succé någonsin är tillbaka, *Expectations*, vinnaren av Fringe Review's Outstanding Theatre Award vid Edinburgh Festival Fringe 2010, världens största kulturfestival. Nu i samarbete med Folkteatern och med skådespelaren Jonas Sjöqvist i en av rollerna.

"Concentrated brilliance. Go and see it and be transfixed...be rewarded with one of the best hour's drama you will see." ***** (Fringe Review)

"Beautiful play. The acting throughout is stunning. Heartbreaking, life affirming, first class theatre, it highly deserves each and every star given!" ***** (Public Reviews).

Pjäsen är baserad på författarens egna upplevelser och är en starkt gripande men samtidigt humoristisk föreställning om att få reda på att barnet man väntar inte blir som andra. *Expectations* berättar historien om två par, ett från London och ett från Göteborg som båda möts av nyheten att allt inte kommer bli som de drömt. Med modern fosterdiagnostik ställs man inför livsavgörande val och känslan av skuld och tunga hemligheter skapar klyftor i relationerna. Hur överlever man i svåra situationer och vad händer med relationen när man slutar att kommunicera med varandra?

The Gothenburg English Speaking Theatre (GEST) är den enda professionella teatergruppen i Västsverige som spelar brittisk dramatik på originalspråket engelska. *Expectations* är en tvåspråkig föreställning med inslag av både svenska och engelska. I och med nypremiären på Folkteatern i april spelas den manliga svensktalande rollen av Jonas Sjöqvist från Folkteaterns fasta ensemble.

Premiär 18 april 2012

Spelas på Vita Scenen i april/maj

Play Readings

Tillsammans presenterar skådespelare från GEST och Folkteatern några av världens just nu hetaste engelskspråkiga pjäser. Vi försöker se bortom fokuseringen på det brittiska och amerikanska och även släppa in röster från andra delar av världen där engelskan talar. Det blir läsningar ur manus och presentationer av dramatiker som hittills inte spelats i Sverige. Regisserar läsningarna gör GESTs Gary Whitaker med erfarenhet av liknande projekt på t.ex. the Young Vic, London. Läsningarna sker på engelska och arrangemanget är öppet för såväl bransch som allmänhet.

Göteborg Dans & Teater Festival

I maj 2012 är Folkteatern en av festivalscenerna under Göteborg Dans & Teater Festival, Sveriges ledande internationella festival för samtida scenkonst. Med inbjudna kompanier från hela världen presenteras ett urval av det bästa och mest intressanta inom områden som dans, teater, nycirkus och performance. Förutom internationella och svenska gästspel arrangeras samtal, filmvisningar, workshops och är en mötesplats för festivalens publik och medverkande. Festivalen som arrangeras vartannat år sedan 1994 av Göteborgs Stads kulturförvaltning arbetar för att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse, samt internationella och interkulturella möten.

18-27 maj 2012

På Vita och Röda Scenen

Idol

Idol – så som Vi vill är en ny musikteaterföreställning med gruppen JAG ÄR HÄR NU! som spelas i Folkteaterns foajé i januari. Föreställningen vänder sig till barn mellan 7 och 12 år och handlar om hjältar, idoler och om att vara sitt eget bästa fan. Om beundrare och de beundrade och om att låta sig inspireras snarare än imponeras. *Idol – så som Vi vill* är skapad av Nadina Pundins, Harriet Ohlsson och Lisa Pedersen i samarbete med Lars-Eric Brossner som ingår i Folkteatern Artists in residence.

Gruppens första föreställning *Jag är här nu!* var vinnare av Barnteaterakademiens Manuspris 2008. Den spelades hösten 2008 på Folkteatern och därefter på turné runt om i Sverige. Under två och ett halvt år spelades 350 föreställningar för 50 000 barn. Föreställningen gjordes också i avsnitt för SR Barnradion.

Manus, text, musik av de medverkande: Nadina Pundins, Harriet Ohlsson, Lisa Pedersen

Premiär 31 januari 2012

Spelas på Foajéscenen i januari och februari 2012

Apatiska för nybörjare på Riksteaterturné

Under våren 2012 spelas *Apatiska för nybörjare* på Riksteaterturné. För mer information se www.riksteatern.se

Timmarna med Rita på turné

Under våren 2012 kommer *Timmarna med Rita* i ett samarbete mellan Aftonstjärnan och Folkteatern spelas på turné i Västra Götaland. På scen syns Kim Lantz som litteraturprofessorn Frank och Camilla Hansson som damfrisörskan Rita. Föreställningen som hade premiär redan 2001 har under hösten 2011 spelats på Aftonstjärnan.

Cities on Stage

Under våren 2012 kommer arbetet med Cities on Stage att fortsätta. Projektet som sjösattes hösten 2011 är ett unikt samarbetsprojekt mellan Folkteatern och fem andra europeiska teatrar med mål att skapa en ny levande repertoar i linje med de utmaningar som ett Europa i utveckling ställs inför. Under fem år kommer teatrarna att skapa och sprida nya föreställningar som berör frågor kring levnadsvillkoren i EU:s föränderliga storstäder.

En del av Cities on Stage, eller VESCOS (Villes en scenes, Cities on Stage) som det också kallas, kommer att vara utbyte genom bl.a föreställningar och workshops mellan teatrarna. Men projektet ska också verka för att förstärka bandet mellan konstnärligt skapande och medborgarskap, dels genom att involvera städernas invånare i skapandeprocesser och dels genom att ge utrymme åt minoritetsgrupper och låta deras röster få genklang hos invånare i andra städer.

Övriga medverkande teatrar är: Théâtre National (Bryssel, Belgien), Teatro Stabile di Napoli (Neapel, Italien), Teatro La Abadía (Madrid, Spanien), Teatrul National Radu Stanca (Sibiu, Rumänien), Odéon – Théâtre de l'Europe (Paris, Frankrike).

Jag måste tala

För tredje året i rad arrangerar Folkteatern en dag i det fria ordets tecken. Den 10 maj 1933 brändes judisk, pacifistisk och annan för nazisterna misshaglig litteratur utanför operan i Berlin. Jag måste tala är en manifestation för det fria ordet på årsdagen av denna händelse. Tidigare år har bland annat en 12 timmar lång maratonläsning hållits och 2012 vill Folkteatern åter igen uppmärksamma författare och journalister som på något sätt förtryckts, förvisats, fängslats eller till och med dödsdömd på grund av vad de skrivit. Än idag kränks yttrandefriheten runt om i världen genom att människor som kämpar för det fria ordet lever under dödshot, i exil eller sitter fängslade.

Torsdag 10 maj
plats ej ännu bestämd

Folkteaterakademin

FolkteaterAkademin är Folkteaterns nyfikna syskon. Ett nutida forum för folkbildning med högt i tak och låga trösklar. Under våren kommer vi att ha debatter, föreläsningar, work-shops och samtal om olika brännande frågor som på ett eller annat sätt rör kultur i allmänhet och teater i synnerhet. I anslutning till vårens produktioner kommer Folkteater-Akademin i samarbete med ABFs seminarieverksamhet ha eftersamtal med olika teman. Mer information på vår hemsida inom kort.

Musik i foajén

Folkteaterns inre foajé passar utmärkt för mindre konserter. Under våren fortsätter vi att bjuda in högintressanta musiker att spela i vår foajé. Efter teaterföreställningarna förvandlar vi vår inre foajé till en intim musikscen där vi släpper fram allt från luttrade veteraner till nyupptäckta stjärnskott.

Folkteaterns Kafé och Restaurang

I vår yttre foajé finns teaterns nya kafé och restaurang. Vi serverar vällagade varmrätter, smakrika sallader, matiga smörgåsar, hembakade kakor och bakverk, vin, öl, dricka, gott kaffe, te med mera. Den hemlagade husmanskosten med internationell touch serveras både som à la carte och som lunch. Vårt mål är att använda oss av så många ekologiska och närproducerade råvaror som möjligt för en god miljö. På fredagseftermiddagar är restaurangen öppen för de som vill fira slutet på arbetsveckan med after work.

Biografier

Vibeke Bjelke – regissör *Begravelsen*

Vibeke Bjelke är utbildad vid Statens Teaterskole i Köpenhamn men började sin sceniska bana som operasångerska. Hon regidebuterade 1982 på Café Teatret och har sedan dess regisserat en mängd föreställningar både i Norge, Sverige och Danmark och även för dansk och svensk radio och tv. Hon har bl.a. arbetat på Det Kongelige Teater, Betty Nansen Teatret, Gasværket, Ålborg Teater, Odense Teater, Oslo Nye Teater, Dramaten, Den Nationale Scene och Rogaland Teater. Vibeke Bjelke har regisserat flera pjäser av Lars Norén, däribland uruppförandet av *Skuggpojarna* på Dramaten/Riksteatern 1999. Tillsammans med scenografen Steffen Aarving har Vibeke Bjelke gjort ett tjugotal föreställningar, nu senast Henning Mankells *Politik* på Helsingborgs Stadsteater. De har tidigare också gjort två uppsättningar av *Festen*, både Skandinavienpremiären i Norge och i Danmark. Vibeke Bjelke arbetar också som översättare och som gästlärare på Opera-Akademiet och Statens Teaterskole. *Begravelsen* är hennes första uppsättning på Folkteatern.

Sofia Jupither – regissör *Vinter*

Sofia Jupither regidebuterade 2001 med Jon Fosses *Besök* på Helsingborgs Stadsteater. Efter ett antal uppsättningar i Sverige gjorde hon fyra år senare regidebut i Norge med urpremiären av Jon Fosses *Svevn* på Nationaltheatret i Oslo, en föreställning som även spelades in av norsk tv. För denna uppsättning tilldelades Sofia Jupither det norska "Hedda prisen" 2006 i kategorin bästa regi. Efter det har hon regisserat en rad uppmärksammade föreställningar på scener såväl i Sverige som i Norge. Bland dem kan nämnas *Gengångare* av Henrik Ibsen på Stockholms Stadsteater (visades i SVT i lördags), *Herr Kolpert* av David Gieselmann på Nationaltheatret i Oslo, *I lusthuset* av Jane Bowles på Dramaten och nu senast *Leka med elden* på Stockholms Stadsteater. Sedan hösten 2009 är Sofia Jupither Artist in residence vid Folkteatern, där hon gjorde sin första uppsättning med *Skalv* hösten 2010. *Vinter* blir hennes andra föreställning på Folkteatern.

